

RESPEKTOWANIE NORM SPOŁECZNYCH W SZKOLE

**Raport ewaluacyjny
opracowany przez zespół ewaluacji
w składzie:**

Anna Kloc

Katarzyna Zbrzeźna

Wojciech Wasielewski

Łukasz Rygielski

Lisewo Malb. 2013/2014

WPROWADZENIE

Celem ewaluacji i zasadniczym problemem badawczym było:

- pozyskiwanie informacji na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów oraz skali i typów zagrożeń występujących na terenie szkoły;
- Wzmocnienie działań przyczyniających się do respektowania norm społecznych w szkole.

Pytania badawcze

1. Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i wiedzą jakich zachowań się od nich oczekuje?
2. Jakie działania wychowawcze podejmuje się w szkole mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.
3. Czy w szkole diagnozuje się zachowanie uczniów

Zespół ewaluacji opracował koncepcję ewaluacji wraz z narzędziami badawczymi oraz zebrał i zanalizował dane.

Badania wśród wszystkich grup respondentów, zostały przeprowadzone na przełomie lutego i marca 2014 roku.

Badania polegały na przeprowadzeniu a wywiadu wśród odbiorców ewaluacji: uczniów, rodziców nauczycieli.

Badaniami objęto:

- 90 uczniów,
- 71 rodziców,
- 23 nauczycieli.

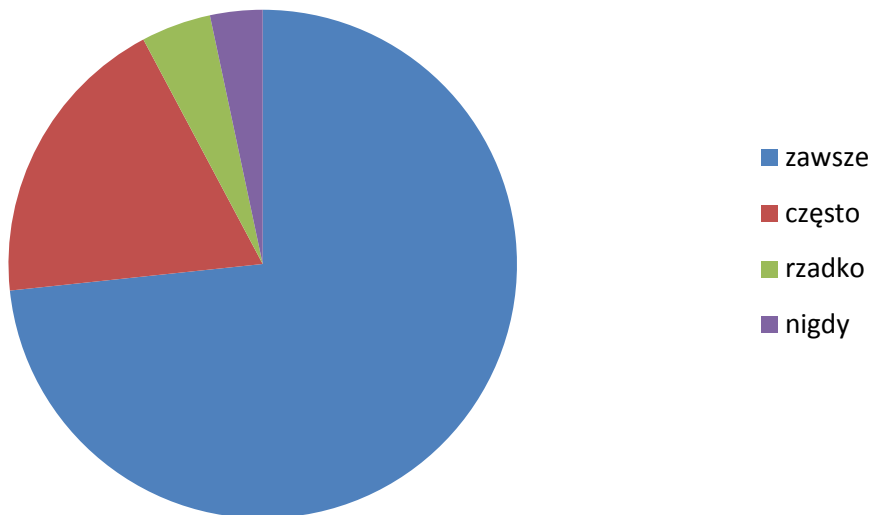
Do zebrania danych posłużyły kwestionariusze wywiadu. Zebrany materiał empiryczny został wykorzystany w analizie niniejszego raportu.

Wszyscy badani, przed rozpoczęciem badań, byli informowani o celach badań, sposobie wykorzystania ich wyników oraz całkowitej anonimowości uzyskanych informacji.

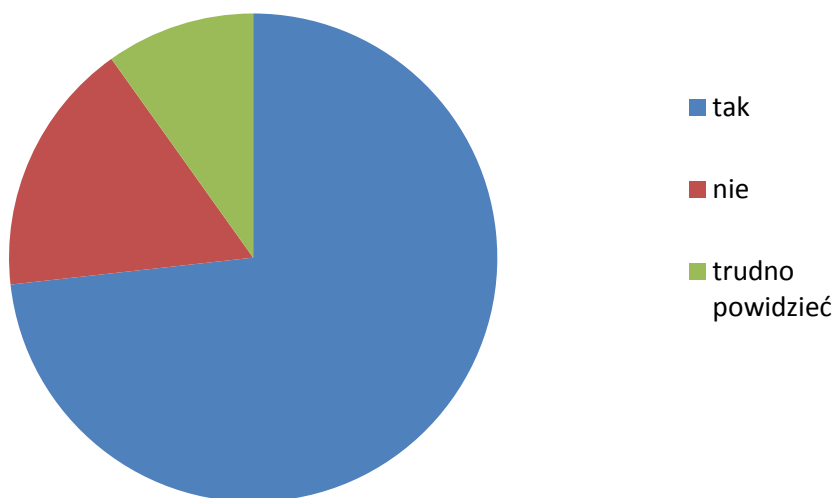
ANALIZA

Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie

Wykres 1. Czy w swojej szkole czujesz się bezpiecznie

Wykres 2. Czy w swojej szkole Pana/Pani dziecko czuje się bezpiecznie?

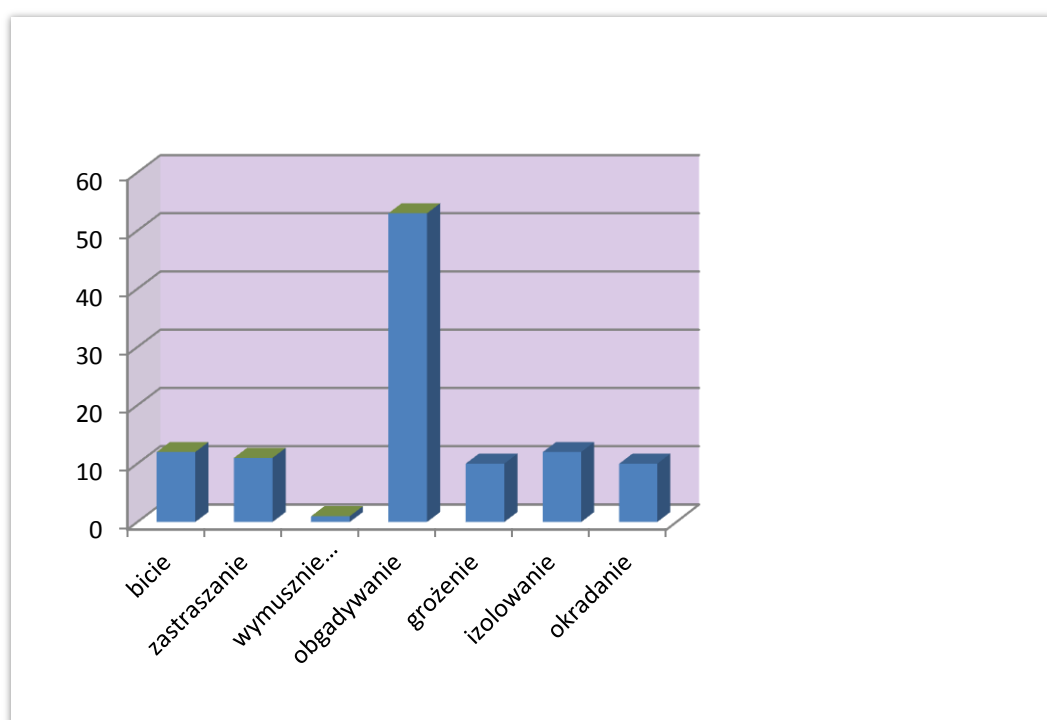

Badani uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. 73% uczniów odpowiedziało, że **zawsze** czują się w szkole bezpiecznie, 19 % **często** czuje się w szkole bezpiecznie. Podobnie twierdzą rodzice uczniów, 73% z nich uważa, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie. Tylko 3% spośród badanych uczniów nigdy nie czuje się w szkole bezpiecznie. Natomiast 7% rodziców nie ma zdania w tym temacie.

Na pytanie – czy byłeś na terenie szkoły ofiarą przemocy i agresji uczniowie odpowiedzieli:

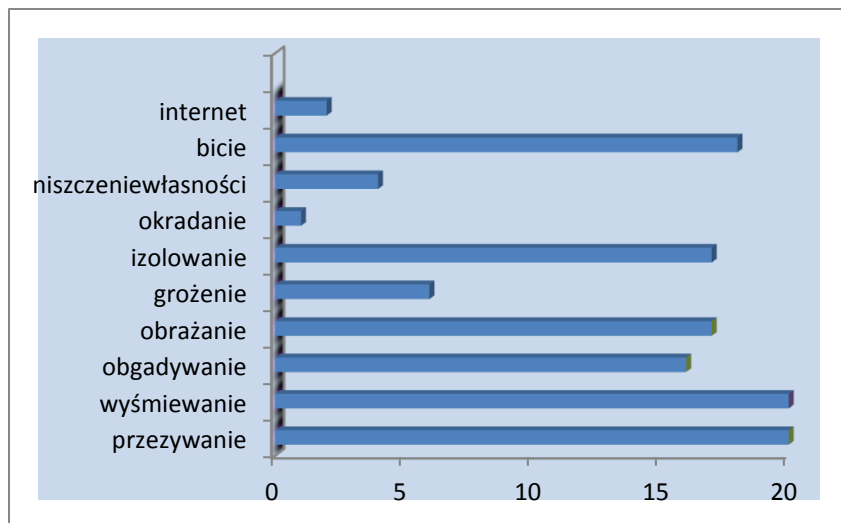
- nigdy – 57 (63%) badanych uczniów
- kilka razy – 30 (33%) badanych uczniów
- często - 3 (3,3%) badanych uczniów

Wykres 3. Przejawy przemocy

Jak wynika z wykresu, najczęściej doznawanym zjawiskiem przemocy jest obgadywanie (54%), Kolejnym agresywnym zachowaniem, którego doświadczają uczniowie jest: bicie (12%), izolowanie (12%), zastraszanie (11%), grożenie (10%), okradanie(10%). Ofiarą wymuszani pieniędzy padł 1% badanych uczniów

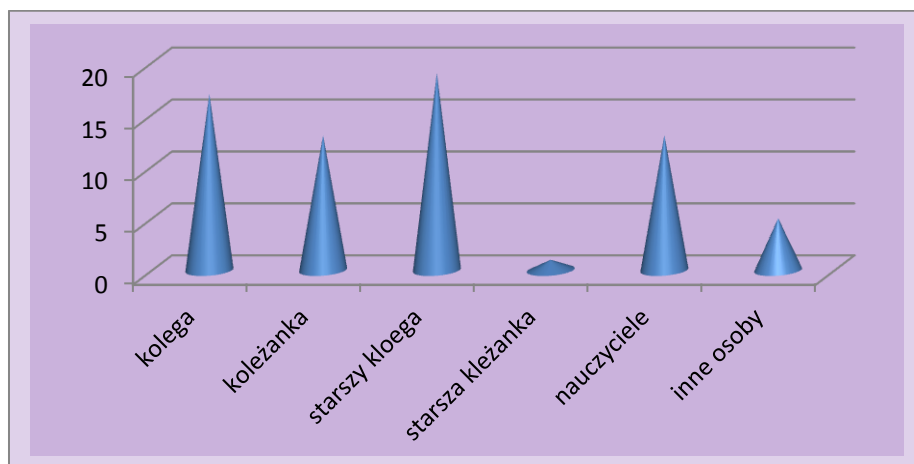
Wykres 4. Jakie zagrożenia wpływają na zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa Pana/Pani dziecka w szkole?

17% rodziców uważa, że przezywanie i wyśmiewanie wpływa na obniżenie poczucia bezpieczeństwa dziecka w szkole, 15% ,że bicie, 14% - obrażanie i izolowanie, 13% - obgadywanie, 5% groźenie, 3% niszczenie własności, 1% okradanie.

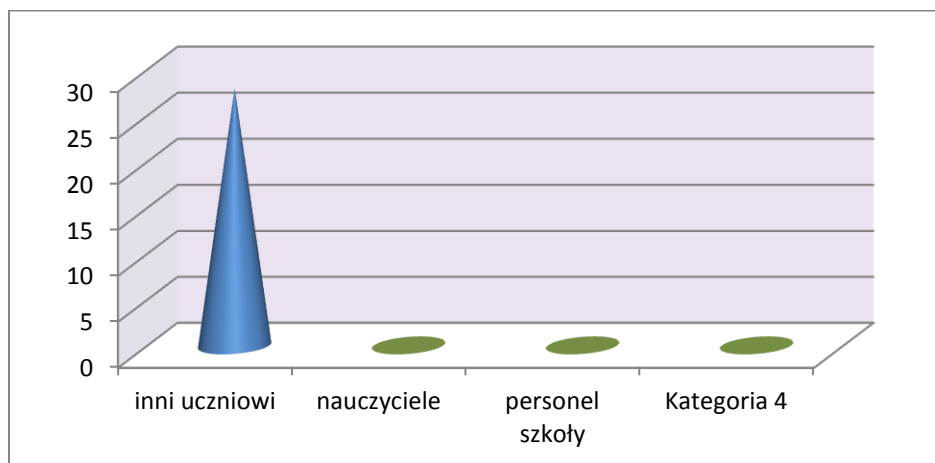
Źródło zagrożenia.

Wykres 5. Kto najczęściej stosował przemoc wobec ciebie

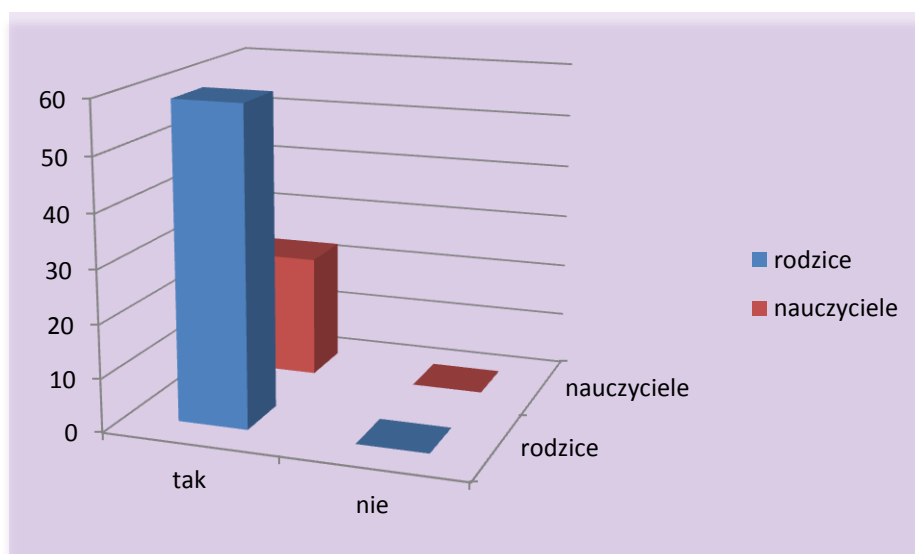

Z analizy danych z wykresu wynika, że sprawcami zachowań agresywnych, których doświadczają uczniowie, są w zdecydowanej większości szkolne koleżanki i koledzy. (Niepokojącym jest fakt iż 14% uczniów jako źródło przemocy wskazało nauczycieli co daje liczbę 13 na 90 badanych uczniów z czego 11 badanych uczniów pochodzi z jednej klasy.) Rodzice jako źródło przemocy wskazali innych uczniów

Wykres 6. Kto jest przemocy wobec Pana/ Pani dziecka

Wykres 7. Czy w szkole podejmowane są działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

83% rodziców i 100% nauczycieli uważa, że w szkole podejmowane są działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

Czy podejmowane przez szkołę działania przynoszą pożądany efekt wychowawczy?

Grupa badawcza	tak	nie	Trudno powiedzieć
rodzice	47	1	21
nauczyciele	0	7	16

66% rodziców uważa, że podejmowane przez szkołę działania odnośnie poczucia bezpieczeństwa przynoszą pożądane efekty, natomiast 69% badanych nauczycieli nie wie, czy szkolne działania są skuteczne.

ANALIZA PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Zadaniem Szkolnego Programu Profilaktycznego jest chronienie uczniów przed zagrożeniami (w tym zachowaniami ryzykownymi) oraz promowanie zachowań i postaw zgodnych z normami obowiązującymi w środowisku szkolnym poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne.

- Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy.
- Integracja uczniów.
- Zachęcanie do systematycznego, i aktywnego udziału w lekcjach.
- Dbłość o kulturę słowa.
- Tworzenie przyjaznej i ciepłej atmosfery w szkole.

Zapis odnośnie niwelowania zachowań niepożądanych i kreowania zachowań zgodnych z normami zawiera zagadnienia takie, jak:

- **Przemoc i agresja** – działania mające na celu zmniejszenie lub zniwelowanie występowania zachowań niepożądanych wśród uczniów placówki, a także zakładające udzielanie pomocy ofiarom przemocy.
- **Palenie papierosów** – dążenie do wyeliminowania palenia papierosów przez uczniów na terenie szkoły.
 - Uświadamianie zagrożeń.
 - Uwrażliwianie rodziców.
 - Nauczyciele oraz inni pracownicy placówki, jako wzory do naśladowania.
- **Zażywanie substancji psychoaktywnych** – działania mające na celu nie dopuszczenie do pojawienia się substancji psychoaktywnych na terenie szkoły, a także mające ustrzec uczniów przed ich zażywaniem poza placówką.
 - Uświadamianie szkodliwości.
 - Propagowanie zdrowego stylu życia.
 - Informowanie i uświadamianie rodziców.
- **Realizacja obowiązku szkolnego.**
 - Informowanie rodziców o absencji uczniów.
 - Obowiązkowe uczęszczanie na zajęcia szkolne, jako podstawa ukończenia szkoły.

- Kontrola realizacji obowiązku szkolnego przez wychowawców i pedagoga szkolnego.
- Uświadamianie konsekwencji i zagrożeń.

Powyższe zapisy realizowane są między innymi poprzez:

- Pogadanki na godzinach wychowawczych.
- Praca pedagoga i psychologa szkolnego.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
- Współpraca z Komendą Policji.
- Działalność Samorządu Szkolnego.
- Współpraca z Kuratorami Sądowymi.
- Nadzór pedagogiczny.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza zebranego materiału pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, choć doświadczają, ze strony innych uczniów, różnego rodzaju zachowań agresywnych, mających charakter agresji fizycznej, czasem również słownej.
2. Wszyscy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje ale nie zawsze przestrzegają norm społecznych obowiązujących w szkole.

3. W szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.
4. Nauczyciele komunikują uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje. Czynią to głównie w formie pogadanek oraz rozmów z uczniem w konkretnej sytuacji zagrożenia w celu przypomnienie obowiązujących zasad.
5. W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów a wyniki diagnozy są wskazówką do pracy z dzieckiem – analiza przyczyn złego postępowania, rozwiązywanie problemów wychowawczych w grupie i indywidualnie; służą też do tworzenia różnego rodzaju programów profilaktyczno – wychowawczych, zaradczych oraz do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej.
6. W szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.
7. Szkoła, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej, powinna kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze oraz podejmować nowe działania przynoszące pożądany efekt wychowawczy.

Przeprowadzone badania pozwalają również na sformułowanie następującego wniosku praktycznego:

Należy opracować plan działań mający na celu zwiększenie respektowania norm społecznych wśród uczniów oraz zmniejszenie (wyeliminowanie) zachowań niezgodnych z normami społecznymi.